

GENETIKA EN OORERFLIKHEID - MEMORANDUM

VRAAG 1

1. Wat is die afhanklike en onafhanklike veranderlikes vir die ondersoek?

Onafhanklike: **Alleel kombinasies van ouers / Gene wat die ouers dra / Kleure krale van die ouers / genotipes van nakomelinge**

Afhanklike: **Alleel kombinasies van nakomelinge / Gene wat die nakomelinge dra / Kleure krale wat die nageslag bevat / Genotipes van ouers**

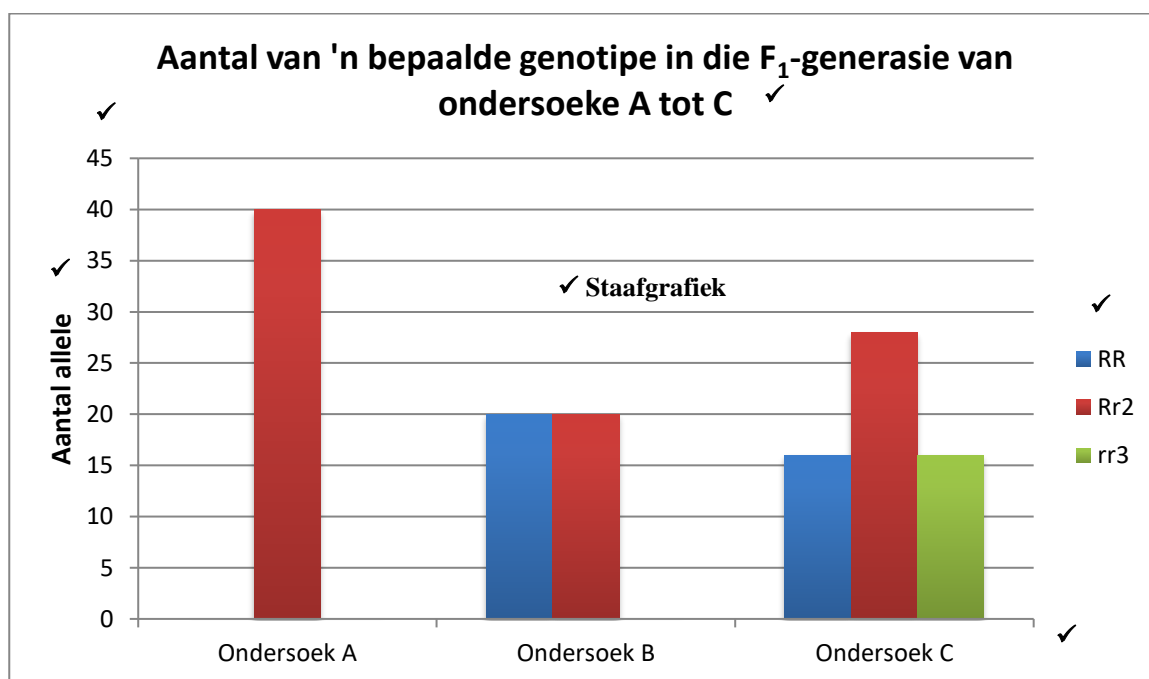
(2)

- 2.

GENOTIPES VAN DIE VERSKILLEND E ONDERSOEKE A TOT C			
Kraal kombinasies	Rooi	Rooi-wit	Wit
Genotipes	3.1.1. RR	3.1.2. Rr	3.1.3. rr
Ondersoek A		3.1.4. 40	
Ondersoek B	3.1.5. 20	3.1.6. 20	
Ondersoek C	3.1.7. 16	3.1.8. 28	3.1.9. 16

(6)

3. Gebruik nou die inligting in jou tabel om 'n staafgrafiek te teken om die resultate van die drie ondersoeke se F₁-generasies aan te dui. Gebruik die spasie hieronder:

(6)

4. Verduidelik nou die verhouding tussen die afhanklike en onafhanklike veranderlike in elke ondersoek. **WENK:** gebruik die woorde *homosigoties* en *heterosigoties*.

Onderzoek A: As albei ouers **homosigoties** is sal die **nakomelinge** een van elke alleel erf en sal **almal heterosigoties** vir die eienskap wees.

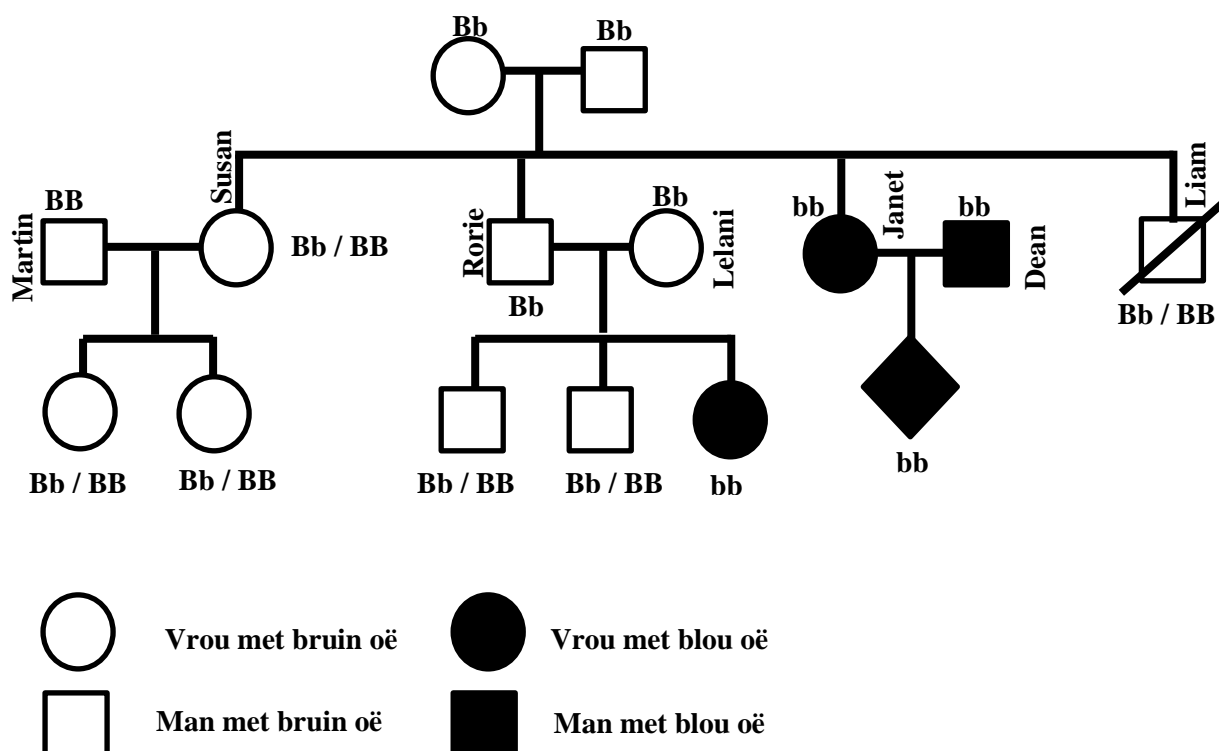
Onderzoek B: As een ouer **homosigoties** is en die ander ouer **heterosigoties** sal die nakomelinge **50% homosigoties** en **50% heterosigoties** wees.

Onderzoek C: As albei ouers **heterosigoties** is sal die nakomelinge **25% homosigoties** wees vir een kenmerk, **50% sal heterosigoties** wees vir die kenmerk en **25% homosigoties** wees vir die ander kenmerk.

(6)
TOTAAL VRAAG 1: [20]

VRAAG 2

1.

Punte toekenning vir stamboomdiagram		
Korrekte simbool vir Liam	1	0
Korrekte simbool vir onbekende kind	1	0
Genotipes ingesluit	1	0
Genotipe van onbekende kind	2	0
Fenotipes ingesluit met sleutel	2	0
Stamboom korrek geteken (lyne, vlakke ens.)	1	0
Alle geslagte korrek ingeteken	2	0
Alle genotipes korrek	4	
1 – 2 genotipes verkeerd	3	
3 – 4 genotipes verkeerd	2	
5 – 6 genotipes verkeerd	1	
Meer as 6 genotipes verkeerd	0	
TOTAAL	14 punte	

2. Die moeder se genotipe is ii. Man 1 se enigste moontlike genotipe is $I^A I^B$. Man 2 het twee moontlike genotipes: $I^B I^B$ of $I^B i$. Die volgende twee toetskruisings bewys dat Man 2 die vader is van 'n kind met bloedgroep-O (genotipe ii):

Toetskruising 1: MAN 1 met vrou			
Gamete	I ^A	I ^B	✓
i	I ^A i	I ^B i	
i	I ^A i	I ^B i	✓

Man 1 (bloedgroep AB) kan nie die vader wees nie, want hierdie genotipe kombinasie kan nie 'n nageslag met 'n bloedgroep-O voortbring nie ✓

Toetskruising 2: MAN 2 met vrou			
Gamete	I^B	i	✓
i	$I^B i$	ii	
i	$I^B i$	ii	✓

Man 2 (bloedgroep B) kan die vader wees, want as sy genotipe $I^B i$ was is daar 'n 50% kans dat die nageslag bloedgroep-O bevat. ✓

(6)
TOTAAL VRAAG 2: [20]
GROOTTOTAAL: [40]